

UNIVERSITÄTS-
BIBLIOTHEK
PADERBORN

Regale Sacerdotium Romano Pontifici Assertum

Sfondrati, Celestino

[Sankt Gallen], 1684

§. VIII. A Concilio universali ad Papam appellari: hunc ergo illo majorem
esse.

[urn:nbn:de:hbz:466:1-63125](https://nbn-resolving.org/urn:nbn:de:hbz:466:1-63125)

re, ut iterum iudicium renovetur; si vobis placet, S. Petri Apostoli memoriam honoremus, ut scribatur vel ab his, qui examinaverunt, vel etiam ab aliis Episcopis, qui in propinquo morantur, Julio Romano Episcopo. Et si iudicaverit, renovandum esse iudicium, renovetur, & det iudices. Si autem probaverit talem causam, ut ea non refricentur, quæ acta sunt; quæ decrevit Romanus Pontifex, confirmata erunt. Si ergo omnibus placet, statuatur. Synodus respondit: placet.

Synodus Nicæna can. 18. Placuit, ut omnes Episcopi, qui in quibusdam gravioribus pulsantur, vel criminantur causis, quo res necesse fuerit, libere Apostolicam sedem appellent, atq; ad eam, quasi ad matrem confugiant, ut ab ea, sicut semper fuit, pie fulciantur, defendantur ac liberentur. Cujus dispositioni omnes majores Ecclesiasticas causas, & Episcoporum iudicia, antiqua Apostolorum, eorumque Successorum, atque Canonum auctoritas reservavit.

Hunc verò appellandi morem antiquissimum esse testatur B. Leo epist. 78. ad Episcopos Galliarum, quæ habetur T. 2. Concilior. ante Concilium Chalced. ubi inter alia: Nobiscum itaque vestra fraternitas recognoscat Apostolicam Sedem, pro sui reverentia, à vestra etiam provincia sacerdotibus, innumeris relationibus esse consultam, & pro diversarum (quemadmodum vetus consuetudo poscebat) appellatione causarum, aut retractata, aut confirmata fuisse iudicia, adeò ut servatà unitate spiritus in vinculo pacis, commeantibus hinc inde litteris, quod sanctè agebatur, perpetua proficeret charitati. Quam sollicitudo nostra non sua quærens, sed quæ sunt Christi, dignitatem divinitus datam nec Ecclesiis, nec Ecclesiarum sacerdotibus abrogat. Sed hunc tramitem semper inter majores nostros & bene tentum, & salubriter constitutum, Hilarius Ecclesiarum statum & concordiam sacerdotum novis presumptionibus turbaturus, excessit. Videatur Bellarminus de Rom. Pont. l. 2. c. 21.

B. Leo Papa epist. 32. ad Theodosium Augustum Flavianum Patriarcham Constantinopolitanum à Concilio Ephesino 2. quod generale fuit, ad sedem Apostolicam appellantem recipit, rogatque Imperatorem, ut appellationi deferat. Ubi nota, Leonem duas Imperatori causas exponere, ob quas acta Concilii Ephesini 2. rescindenda veniant. Primam, quòd in Concilio omnia per vim, & tumultum peracta sint. Secundam, quòd Flavianus Apostolicam sedem appellaverit: & Flavianus, quod poterat, non excepit de nullitate sententiæ, sed supposito etiam sententiæ valore, maluit appellare, usurus videlicet certo & indubitato jure, & exceptionem omnem superante.

Eodem

Eodem modo Theodoretus in Eodem Concilio Ephesino damnatus Leonem appellavit, ut habetur in *epist. 113.* quam ad Leonem dedit.

S. Antoninus 3. p. Tit. 22. c. 6. §. 20. *Queritur vigesimo primo: Utrum ad Papam pertineat & confirmare sententias Synodorum. Item utrum ad Papam à Synodo appelletur. Item utrum solius Papa auctoritate habeat universalis Synodus congregari. Item utrum necesse habeat Papa congregare Concilium universale, quotiescunq; habeat aliquid de fide terminare. Ad omnes istas quaestiones simul respondet S. Thomas. Ad primas tres affirmativè: ad quartam negativè, in quaestionibus de potentia Dei q. 10. art. 4. ubi quaeritur: Utrum Spiritus Sanctus procedat à Filio; qui respondens argumento factò in contrarium, dicit sic: Sicut posterior Synodus habet potestatem interpretandi Symbolum à priori conditum; aut ponendi aliquid ad eius explanationem: ita etiam Romanus Pontifex hac sua auctoritate potest: cuius solà auctoritate Synodus & congregari potest, & à quo sententia Synodi confirmatur, & ad ipsum à Synodo appellatur: qua omnia patent in gestis Chalcedonensis Concilii vel Synodi. Non est necessarium, quòd ad huiusmodi expositionem faciendam universale Concilium congreget: cum plerumq; id fieri prohibeant bellorum dissidia; sicut in sexta Synodo legitur, quòd Constantinus Augustus dixit, quòd propter imminencia bella universaliter Episcopos congregare non potuit; sed tamen illi, qui convenerunt, quadam dubia in fide ortas sequentes sententiam Agathonis Papae determinaverunt, scilicet quòd in Christo sint duae voluntates & duae actiones: & Patres in Chalcedonensi Synodo congregati secuti sunt sententiam Leonis Papae: qui determinavit Christum esse in duabus naturis.*

Sixtus Papa can. si quis 2. q. 6. *Si quis vestrum pulsatus fuerit in aliqua adversitate, licenter hanc sanctam & Apostolicam Sedem appellet, & ad eam, quasi ad caput, suffugium habeat; ne ipse innocens damnetur, aut Ecclesia sua detrimentum patiatur.*

Marcellus Papa ad Episcopos Antiochenae Provinciae in c. ad Romanam 6. c. 2. q. 6. *Ad Romanam Ecclesiam omnes Episcopi, qui voluerint, vel quibus necesse fuerit, quasi ad caput suffugere, eamq; appellare debent, ut inde accipiant tuitionem atque consecrationem. Quòd omnibus minime convenit denegare Episcopis: sed absque ulla custodia, aut excommunicatione, vel damnatione, vel expoliatione liberè ire concedatur.*

Zephyrinus Papa can. ad Romanam 8. c. 2. q. 6. *Ad Romanam Ecclesiam ab omnibus, maxime tamè ab oppressis appellandū est, & concurrendū quasi*

quasi ad matrem, ut ejus uberibus nutriantur, auctoritate defendantur, & suis oppressionibus releventur: quia non potest, nec debet mater oblivisci filium suum.

Julius Papa in c. idem 2. q. 6. huic sancta Sed. prefata privilegia specialiter sunt concessa, tam de congregandis conciliis, & judiciis, ac restitutionibus Episcoporum, quam & de summis Ecclesiarum negotiis, ut ab ea omnes oppressi auxilium, & injuste damnati restitutionem sumant: & talia ab improbis ne presumentur absq; ultione, nec exercentur absq; damnatione.

Vigilius Papa epist. ad Eleuther. c. ult. quæ habetur c. qui se soit. 2. q. 6. Unde omnium appellantium Apostolicam Sedem Episcoporum judicia, & cunctarum majorum negotia causarum eidem sancta Sedi reservata esse liquet; præsertim cum in his omnibus ejus semper sit expectandum consultum: cujus tramiti si quis obviare tentari sacerdotum, causas se non sine honoris sui periculo apud eandem sanctam Sedem noverit redditurum.

Nicolaus Papa in c. arguta 2. q. 6. Arguta sapientia tua, utinam, in bono accepta, fomitem judicii, & materiam depositionis adversus Rhotandum assumpsit, & ab itinere Apostolica Sedis removit, & continuatim Apostolicam Sedem appellantem damnavit, & carcerali custodiae mancipavit. Privilegia tamen Apostolica Sedis vos oblivioni tradere nullatenus debuistis, quibus venerandi Canones judicia totius Ecclesie ad hanc deferrere iubent. Hac quippe nos in Rhotando idcirco noveritis operatos, ut privilegia Sedis Apostolica, quæ malè à vobis violata videbantur, & à nobis tot impensis laboribus, vestrà resistente contumacia, recuperari non poterant, auctoritate Apostolica, & cana Patrum deliberatione pristino tandem genio, & proprio decorarentur honore.

S. Bernardus l. 3. de Considerat. c. 2. Appellatur de toto mundo ad te, id quidem in Testimonium singularis Primatus tui. Nec obstat, quòd allegati canones Concilii universalis mentionem expressam & specificam non faciant. cur enim facerent, hac quæstione tunc temporis nunquam auditâ: imò cum Concilia universalia, quæ legitima sunt, Pontificis consensum & confirmationem desiderent, quid est aliud appellare à Concilio legitimo, quàm appellare à Papa ad Papam? Sicut ergo Concilia robur & valorem accipiunt, cum à Papa confirmantur, & legitima esse desinunt, roburque amittunt, cum reprobantur. c. multi d. 17. ad Apostolica, de re judicata in 6. eodem modo per appellationem suspendi

370 Lib. II. §. VIII. A Concil. univerf. ad Pap. appellari,
eorum sententia poterit: tendit enim appellatio ad Confirmationem,
vel correctionem primæ sententiæ: quid enim interest Concilium à
Papa vel admiffâ appellatione, vel negatâ confirmatione damnari?

Accedit, quòd appellationis finis & effectus est, ut sententia iudicis
inferioris mutetur; sed Papa sæpe sapius mutat, quæ à Concilio gene-
rali statuta sunt *c. non debet. de Aff. & Conf. c. statutum. de rescript. in 6.*

II. Illud verum est, in admittendis appellationibus magnâ opus
esse circumfpectione, ne privilegia Ecclesiarum turbentur, ne tribuna-
lia confundantur, & ne obtentu innocentia justitia calcetur, aperto
calumniis sinu. Unde jam olim, ut postea dicitur, multæ ab Episcopis
etiam sanctis querelæ. Videatur *c. 32. de Appellat.* ubi prohibetur
appellatio ad S. Pontificem in certo casu. Et S. Bernardus *l. 3. de Confid.*
c. 2. de appellatione. ad S. Pontificem eleganter hæc scribit:

*Fateor grande & generale mundo bonum esse appellationes: idque
tam necessarium, quàm solem ipsum mortalibus. Revera quidam sol
justitia est. prudens ac redarguens opera tenebrarum. Prorsus fovenda
& manutenenda sunt, sed quas extorsit necessitas, non calliditas adin-
venit. Usurpatoria sunt hujusmodi omnes, subvenientes in necessitate,
se opiulantes iniquitati. Quidni veniant in contemptum, quanti, ut ta-
libus quoque deferrent, etiam de proprio, cessare jure, ne longo & casto
nere fugitarentur? Plures tamen sua amittere non ferentes, appella-
tiones minus oportunas, & celsa nomina importunius contempserunt. Dico
aliquid quod ad rem pertinet, exempli causa. Quidam sibi publice de-
sponsaverat uxorem, adest dies celebris nuptiarum. Parata omnia, in-
vitati multi. Et ecce homo concupiscens uxorem proximi sui, in vocem
appellationis inopinata prorumpit: affirmans sibi irraditam prius, suam
potius esse debere. Super sponsus, hærent omnes, sacerdos non audeat pro-
gredi, frustra omnis apparatus ille, descendit quisque, in domum suam ce-
nam manducaturus, sponsa à mensa, & thalamo sponsi suspenditur, quo-
usque Romam reditum est. Parisiis contigit hoc, nobili Galliarum civita-
te, sede Regia. Rursum in civitate eadem quidam sibi desponsata uxore
diem constituit nuptiarum. Interim emergit calumnia, dicentibus qui-
busdam non debere conjugi. Ad iudicium Ecclesia causa delata est, sed
non exspectatâ sententiâ, appellatum est sine causa, sine gravamine, solo
frustratoria dilationis intuitu. At ille sive pendere, qua pararat, sive di-
lecta tam diu frustrari consortio nolens, nihilominus, quod proposuerat,
contemptâ sive dissimulatâ appellatione peregit. Quid illud, quod in Al-
tesiodorensi Ecclesia nuper à quodam adolescentulo presumptum est: nec
pe defun-*

hunc ergo illo majorem esse. 371

pe defuncto S. Episcopo, volentibus Clericis alium (cui moris est) eligere sibi intervenit ille appellans, & vetans ne fieret, quousq, esset & redisset ab urbe. Cui tamen appellationi nec ipse detulit. Nam cum videres se contemni, tanquam qui irrationabiliter appellasset, accitis, quos potuit sibi, tertiâ die post factam ab aliis electionem, fecit suam. Cum itaque ex his & innumeris talibus liqueat, non ex contemptu gigni usurpationem sed ex usurpatione contemptum: videris tu quid sibi velit, quod zelus vester assidue penè vindicat illum, istam dissimulat. Vis perfectius coercere contemptum? Cura in ipso utero pessima matris profocari germen nequam: quod ita fiet, si usurpatione digna animadversione mulctetur. Tolle usurpationem, & contemptus excusationem non habet. Porro inexcusabilitas ausum explodet. Non sit proinde usurpator, & contemptor nullius erit, aut admodum rarus. Bene facis tu quod appellationum negato suffragio, immo suffragio, multa remittis negotia ad cognoscentes, vel qui noscere citius possunt. Ubi enim celsior & facilius notio, ibi decisio tutior expeditiorq, esse potest. Quam plenum gratia, quam multorum quoq, per hoc & laboribus parcis, & sumptibus. At quibus sic credas, id tibi omnimodis attendendum.

III. Non obstat I. Patres Concilii 6. Carthaginensis sub Bonifacio I. Anno CCCCXIX. celebrati graviter conquestos esse de appellationibus ad Romanum Pontificem interpositis: nec in illas, urgente quamvis Legato Apostolico, consentire voluisse, immo Canonem Concilii Nicæni, quem pro se Zosimus allegaverat, nunquam pro legitimo agnovisse.

Respondemus, Asperitatem quâ Delegati Apostolici in prosequendis appellationibus utebantur, causam querelis dedisse, cum non tam Judices agerent auditis benignè partibus, quam executores, meliori causâ damnatâ, ut constat ex Epistola D. Augustini 261. Nec enim voluisse Patres jus Pontificem appellandi aut negare, aut tollere, quod scirent in Primatu fundatum, usuque totius Orbis confirmatum esse; temperari tantum, clarissimum fit ex epistola ipsius Concilii Africani ad Bonifacium c. 101. & Cælestinum Pontifices 102, quæ habentur T. 1. Concilior. & Concilio Carthaginensi 3. can. 10. & epistola Stephani Archiepiscopi, & trium Conciliorum Africæ ad Damasum Papam, & hujus responsoria, quæ habentur Tom. 1. Conciliorum, & denique ex Epistola B. Augustini 261. Videatur de hac controversia Concilii 6. Carthaginens. Sanderus l. 7. de Monarchia, Peronius responso ad Regem M. Britan-

372 Lib. II. §. VIII. A Concil. univers. ad Pap. appellari,
nia. Tomo 1. Conciliorum in Prefat. ad Concil. 6. Carthag. Baronius ad
Annum 419. qui etiam notat Canonem à Zosimo citatum fuisse
Concilii Oecumenici Sardicensis, quod cum Nicæno unum à veteri-
bus computatur, quod fuisset ad Nicæni confirmationem indi-
ctum: & præterea mirum non est, Patres canonem a Zosimo cita-
tum non reperisse inter Nicænos, cum ipsi collectione Ruffini uteren-
tur, quam constat vel ex ipso S. Athanasio, qui Nicæno interfuit, de-
pravatam esse, & quamplurimos canones omisisse; ipsa vero exem-
plaria Nicænae Synodi partim ab hæreticis corrupta, partim incensa
fuisse, ut jam supra monuimus.

Easdem de abusu appellationum querelas moverat B. Cypria-
nus lib. 1. Epist. 3. & postea Anno DCCCCLXV. Episcopi Gallia, ut
videre est in elegantissima epist. Nicolai Pontif. quæ est 42. & denique
B. Bernardus lib. de Consul. 2. circa finem.

Sapienter ergo Patres Concilii Milevitani minoribus infra
Episcopos Clericis prohibuerunt contra Affricanos iudices appel-
lare, c. placuit 2. q. 6. quod huiusmodi appellationes, à reo sapius
condemnato factæ, frivola præsumerentur, morandæque iustitiæ
causâ, quibus deferendum non est, c. 5. 13. & 14. extra de Appellat.
Quod si tamen simplex etiam Presbyter evidenter ostendisset se injustè
damnatum esse, ejus appellationes Romam admittebantur, ut habe-
tur in epistolis Affricani Concilii ad Bonifacium & Cælestinum
Pontifices Tomo 1. Concil.

IV. Non obstat secundò c. sanè profertur. 24. q. 2. ex quinta Syn-
odo excerptus, ubi dicitur Dioscorum Papam fuisse ab Ecclesia Ro-
manorum damnatum, etsi jam prædefunctum.

Respondemus. S. Felici Papæ successisse B. Bonifacium II. &
huic à schismaticis oppositum fuisse Dioscorum Antipapam, qui
paullo post vitam absolvit, damnatusque est simoniæ à Bonifacio.
Nullum ergo est argumentum à mortuo & Antipapa ad Papam,
vivumque caput Ecclesiæ ductum.

Non obstat tertio, à sententia Summorum Pontificum ad futu-
rum Concilium sæpe appellatum esse, prout huiusmodi appella-
tionum fascem collegit Auctor libri de Ecclesia Gallicana Immunita-
tibus toto c. 13. Ubi: ad futurum Concilium contra Bonifacium VIII.
appellat Philippus Pulcher Anno MCCCLII. Cui appellationi consen-
sus Gal-

hunc ergo illo majorem esse.

373

ius, Galliae Prælatorum & Parisiensis Universitatis accessit, *ibidem*
n. 2 & 3.

Et Regius procurator Caroli VII. Francorum Regis contra
Pium II. Anno MCCCCLX. *ibidem n. 10.*

Et Ludovicus XI. contra Sixtum IV. Anno MCCCCLXXVIII.
ibidem n. 12.

Et Universitas Parisiensis contra Innocentium VIII. Anno
MCCCCXCI. *ibidem n. 15.*

Et eadem Universitas contra Leonem X. Anno MDXVII.
ibidem n. 18.

Et Legatus Friderici II. contra Innocentium IV. Anno
MCCXLV. *Parisiens. Hist. Angl. 901.*

Et Ecclesia Anglicana contra eundem Innocentium III.
Anno MCCXLVI. *Idem Paris. f. 952.*

Et Clerus ac Nobilitas ejusdem Regni Anglicani ab Urba-
no IV. Anno MCCLXIV. *Math. Westmon. Hist. Angl. p. 2.*

Et Ludov. Imperat. ex Domo Bavarica Anno MCCCXXIII.
contra Joannem XII. Hervart *in Ludovico defenso f. 248.*

Michaël Casenas Generalis Ordinis Minorum contra eun-
dem Joannem XII. Anno MCCCXXXI.

Respublica Veneta contra Julium II. Anno MDIX. Guicciar-
dinus *lib. 8.*

Respublica Florentina contra eundem Julium II. Anno MDXI.
Guicciardinus *lib. 10.*

Carolus V. Imperator contra Clementem VII. Anno MDXXVI.

Cardinalis Columnensis, alique ex eadem familia contra Cle-
mentem VII. Anno MDXXVII. Guicciardinus *lib. 17.*

Hunc syllabum appellationum collegit Auctor citati libri.
Ad quæ

Resp. I. Hujusmodi appellationes fuisse ad Concilium factas
non ut ad majus tribunal, & judicem Papæ, à quo videlicet senten-
tiæ Papales rescindi possent; sed ad melius pleniusque informan-
dum ipsum Papam: possunt enim quæstiones in materia fidei aut
morum adeo graves, tantæque deliberationis nasci, ut Concilium
Universale omnium nationum necessarium sit, & sine quo non
senseatur sufficienter informatus, instructusque, ut possit ad defini-

374 Lib. II. §. VIII. A Concil. univerſ. ad Pap. appellari, tivam procedere, maximè cùm definitio in factò aliquo fundatur, pro quo caſu intelligendi ſunt SS. Patres. cùm dicunt Concilium Univerſale neceſſarium eſſe. S. Auguſtinus *lib. 4. contra duas Epist. Pelagianorum c. 12. & lib. 1. de Bapt. contra Donatiſtas c. 7. & c. 18. & l. 2. c. 4.*

Illæ ergo appellationes, ut diximus, factæ ſunt ad futurum Concilium, tanquam Pontifici Romano informando neceſſarium, ut appellantiſ videbatur, patetque ex ipſa appellandi forma Philippi Regis, Pariſienſis Univerſitatis, & aliorum: *A Sanctiſſimo D. N. Papa Innocentio minùs debite conſulto ad ſe ipſum melius conſulendum, & ad S. Sedem Apoſtolicam etiam melius conſulendam, nec non ad ſacroſanctam Synodum celebrandam, illumq; vel illos, ad quem ſive ad quos de jure provocare & appellare nobis licet. &c. &c. &c.*

Ex quibus & aliis ibi adjunctis patet, nunquam ad Concilium fuiſſe pro vocatum ut Papæ oppoſitum, & hujus auctoritate deſtitutum; ſic enim appellaretur ad Concilium illegitimum; ſed ad Concilium auctoritate Papali ſultum, & confirmatum, hoc eſt, ut ſæpe diximus, ad Papam melius informandum.

Respondemus 2. Appellationes ad futurum Concilium, & futurum legitimum Papam, planè novas eſſe, ſacriſque Canonibus ignotas, & deploratis tantum perditisq; cauſis aſylum. Quale enim eſt hoc ut appelletur ad judicem, qui non eſt, nec erit? aut ſi erit, incertum quando & ubi? appellatio eſt à minori ad majorem, quomodo autem major eſt, qui necdum eſt? Quis Episcopus patiatur ad futurum Episcopum, Archiepiscopum, aut Concilium Provinciale appellari? quaſi vero non omnes hoc modo ſententiæ eludi poſſint, & non eadem facilitate, aut impediti Concilia, aut defectu aliquo obſectò, non recipi? ut exemplum memoriâ dignum eſt in actis Concilii Lugdunenſis I. ubi Thaddæus Friderici II. Imperatoris, qui ad Concilium provocaverat, ab ipſo Concilio diris devotus damnatusque ad aliud Concilium plenius Lugdunenſi provocavit. Ipſi Galli, qui à Summo Pontifice Anno MDXXX. Concilium ardentè poſtulârunt, teſte Pallavicino *in Hiſt. Concil. c. 5. n. 16.* paullo poſt illud ipſum Concilium rejecere, nec unquam ut reciperent (præterquam in dogmatibus fidei) perſuaderi ſe paſſi ſunt, ut videre eſt in Pallavicino *cit. lib. 3. c. 7. n. 1.* & præſertim *l. 24. r. 10. & c. 11.*

Quid

Quid enim facilius est magno præsertim Principi, quam Concilio clavum figere, & ne fiat impedire, aut moras longissimas objicere, dum causa faciem mutet, & in aliam evadat? immo jam facto Universali Concilio aliquid opponere, ut vel illegitimum appareat, vel non Universale, quod facilimum est, cum multa ad Concilium legitimum & Universale requirantur. Adde appellationes ad futurum Concilium videri cum natura ipsius appellationis pugnare; nam appellatio est à minori ad majorem judicem *can. anteriorem 2. q. 6. c. cum inferior. de majoritate l. 4. ff. de recept.* Sed Concilium, quod nondum est, non est majus Papâ, cum necdum sit, estque incertum, an & quando futurum sit, incertitudo autem omnem actum vitiat, ut nullum effectum producere possit *L. cum 17. ff. de in diem addit. l. cum post 69. §. 1. gener. ff. de jure dot. l. ita stipulatus 115. ff. de V. O.* estque inauditum fuisse aliquando appellatum ad judicem necdum exstantem, & nasciturum, eique appellationi delatum, & non potius tanquam frivola & illusoria explosam esse.

Appellatio cum sit species defensionis, & consequenter juris naturalis, omnibus æque concedenda est, nec magis Principibus, quam privatis personis *c. super 17. de Appellat. c. cum appellationibus eodem in 6. l. 4. §. item ff. eodem.* Quilibet ergo cum effectu à sententia Episcopi, Summi que Pontificis ad futurum Concilium appellabit, oportebitque rhedas, equosque & naves velo instructas in promptu esse, quæ in singulas horas, cum appellanti placuerit, Patres in concilium exponant: quasi verò tam facile sit Concilium Oecumenicum cogi, quam facile est ad Concilium appellare.

Appellatio non admittitur saltem quoad effectum suspensivum, quando res dilationem non patitur, *L. si res 7. ff. de appellat. recipiendis.* at plerumque, & præsertim in causis fidei, non potest sine gravissimo damno Concilium expectari.

Appellatio inducta est justitiæ & innocentiae tuendis, & ideo appellationes frivola morandaq; lites causâ, non admittuntur *c. cum sit 5. c. pervenit 13. c. consuluit 14. c. pervenit 28. de appellat. c. qualiter. 17. de judic. l. 6. Et ult. C. quando provocare: & toto T. C. quorum appellat.* At verò appellationes ad futurum Concilium lites causasq; non tantum morantur, sed etiam æternant, idque propter difficultates celebranda Oecumenicæ Synodi, propter infinita, quæ interim occurrere

pos-

possunt, & rerum faciem mutare, datâ interim opportunitate evadendi sententiam, quamvis justam: & denique propter quàm plurimas exceptiones, quæ possunt Concilio opponi, maximè à præpotentibus, ut exemplum Concilii Tridentini aliarumque retro Synodorum satis docuit. Hujusmodi ergo appellationes, ut dicebamus, lites perennant, redduntque Pontificis auctoritatem penitus inutilem, maximè in privatis causis adhibitæ, qualis fuit illa propter decimas impostas, adornandæ in Turcas expeditioni necessarias, ad futurum Concilium appellatio; quasi vero operæ pretium sit totum orbem, Ecclesiamque moveri, & Episcopos turmatim accurrere privilegii alicujus private emolumentis causâ.

Appellatio litis aliquando finiendæ causâ inducta est, cum jura lites immortales exerceantur, velintque quàm primum fini, *Instit. de pæn. temerè litigantium*, & ibi Interpretes. Et ideo oportet ad judicem certum appellari, non verò cujus jurisdictio sit dubia & incerta, in quo casu judex à quo non tenetur apostolos dare, nec appellationi deferre: at verò jurisdictio Concilii supra Papam est nimis incerta: & prius oportebit definiri Concilium supra Papam esse, quod nunquam factum est, (si loquamur de Pontifice certo, & extra casus exceptos) nunquam fiet, immo nec fieri potest, cum Sacri Canones expressissimè dicant, Concilia Pontificis assensu non confirmata, ejusque auctoritate destituta nulla esse, ut passim habetur totâ d. 17. præsertim c. *regula c. nec licuit &c. &c.* Nunquam autem Summus Pontifex auctoritatem suam præstabit aut præstare poterit Concilio ut definiat, quod definire non potest, hoc est, Pontificem Vicarium Christi Concilio subesse, & à Pontifice ad Concilium appellari posse, cujus contrarium vidimus in omnibus Conciliis apparuisse, & præsertim in Synodo Oecumenica 8. & Conciliis Florentino & Lateranensi, & toties in Bullis Julii, Pii, Calixti, & Cœnæ Domini hujusmodi appellationes prohibitas, ut jam dicemus.

Denique nulla est appellatio expresso jure prohibita c. *pastoralis c. consuluit 29. de Appellat. l. si res 7. §. 1. ff. de Appellat. recipiendis*: sed appellatio ad futurum Concilium gravissimè à SS. Pontificibus prohibita est, primò quidem à Callisto III. qui Anno MCDLVII. Alano Cardinali Galliis excedenti præcedit, rediret Parisios, & appellationem,

tionem, quam aliqui in causa decimarum pro Turcica expeditione ediderant, revocari curaret & in auctores animadverteret.

In eadem causa ad futurum Concilium provocantes Pius II. Anno MCDLX. in Conventu Mantuano editâ gravissimâ Bullâ ditis percussit.

Sixtus IV. Anno MCDLXXXIII. Pii vestigiis inhærens anathema iis, qui sic appellarent, indixit. Verba Diplomatis: *Nos, qui disponente Domino, qui nos unxit oleo lætitiæ præ consortibus nostris, in eo sumus officio constituti, ut singularum animarum salutem consulere, justitiam colere, & iniquitatem odisse debeamus, attendentes quòd de minoribus ad majores iudices dumtaxat appellare legalis permittit auctoritas, & propterea inhihet ab imperiali, & præfato prætorio iudicio appellari, & quòd non homo, sed is dumtaxat, qui solo verbo fecit cælum & terram, Apostolicam Sedem, & in ea sedentem prætulit universis etiam Conciliis, quæ ab ea robur accepisse sanctorum Patrum decreta testantur, & etiam Gelasius Papa contra Acacium Fausto legato scribens, dum ait: Ipsi sunt canones, qui appellationes totius Ecclesiæ ad hujus Sedis examen voluere deferri, ab ipsa autem nunquam appellari debere, & ipsam de tota Ecclesiâ judicare; de ipsius autem iudicio nunquam judicari senserunt. Et dum scribit ad Orientales Episcopos dicens: Sedem prædictam nullâ Synodo præcedente solvendi, quos Synodus inique damnaverat, & damnandi, quos oportuit, nullâ existente Synodo habuisse facultatem.*

Testantur etiam quàm plurimorum antiquorum Conciliorum epistola, in quibus verba illa apponuntur: *Salvâ in omnibus Apostolica Sedis auctoritate; & quòd deus, & quàm plurimis aliis iuribus, & canonibus, & auctoritatibus piæ memoriæ Pius Papa II. prædecessor noster dudum de fratrum suorum sanctæ Romanæ Ecclesiæ Cardinalium, & Prælatorum, ac jurisperitorum tunc Romanam curiam sequentium Consilio, in Conventu Mantuano, auctoritate Apostolorum in perpetuum valiturâ constitutione; omnes qualitercumq; appellantes à Romano Pontifice Canonum transgressores, & illos ex eis, qui ad non indictum, nec congregatum Concilium appellare præsumerent, aliud caput in Ecclesiâ Dei, ac imaginarium majus, & sublimius tribunal confingentes, contra Apostolum dicentem: fundamentum aliud nemo potest ponere præter id, quòd Christus instituit; hujus sanctæ Sedis Præmatum negare, Ecclesiæ unitatem dividere, non unum solùm privilegium eidem Ecclesiæ adimere, sed præcipuam & principalem dictæ Sedis auctoritatem, quam & vox*

Christi & Majorum traditio, & canonum fulcit auctoritas, penitus subvertere non verentur, præ cateris detestabiliores esse, & eorū appellationes hujusmodi quacumq; occasione interponerentur, non solum irritas, & inanes, sed fraudulentas & sacrilegas, & hereticas esse declaravit, &c. Dat. Romæ apud S. Petrum anno Incarnationis Dominicæ 1483. Id. Julii. Pontificatus nostri Anno 12.

Veneratus est Ludovicus Galliarum Rex diploma Pontificis, jussitque in solemnī hominū frequentia promulgari, quo nomine plurimas illi Pontifex per Apostolicas litteras gratias egit teste Odorico Rainaldo *in suis Annalibus Ecclesiasticis Anno 1483. n. 22.*

Anno MCCCCLXI, Rudolphus Pontificis Internuntius Archiepiscopum Moguntinum ad futurum Concilium appellentem sic est allocutus: *Ab eo appellasti, Diethere, qui tamen agre ferres, si quis Provincialium tuorum à te ipso appellasset. Sed quem appellasti judicem? quem provocasti tua causa cognitorem? futurum Concilium, dicis, appellavi. Et ubi est futurum Concilium? Ubi sedet? ubi tribunal ejus requirimus? pulchra inventio, ut impunita sint scelera, ut liceat sine metu judicii aliena invadere. Is iudex appellatur, qui nusquam reperitur. In conventu Mantuano adversus hanc nequitiam lex edita est, quæ appellanti ad futurum Concilium eam irrogat poenam, quæ rei Majestatis, & fautores Hereticorum plectuntur.* Pudore confusus Dietherus vocatis tabellionibus clam editam provocationem damnavit; id quod antea etiam Fridericus Palatinus Rheni, qui ejusmodi appellationi adhæserat, à Rudolpho edoctus egerat, quamvis uterque postea ad ingenium redierit.

Et denique quotannis in Bulla Cœnæ solemnēs, & cum apparatu, in illos diræ pronuntiantur, qui ad futurum Concilium appellant. Si dicas Pontifici in propria causa judicanti credendum non esse. Quærimus, quis ergo lite inter Pontificem & Concilium vertente, iudex futurus sit? nam & Concilio idem objici poterit, in causa propria ad sententiam dicendam non admitti; sicque litem aliquam & summi quidem momenti in Ecclesia dari defectu judicis nunquam diximendam: & quidquid hæcenus de infallibilitate Concilii, de Primatu Papæ, de iudice controversiarum (qui fidei nostræ cardines sunt,) in Conciliis à Pontifice confirmatis, definitum est, eadem exceptione impugnari poterit, cum omnes illæ controversiæ auctoritatem Concilii & Papæ respiciant.

Nisi ergo fundamenta Religionis nostræ tubversa velimus, fateamur oportet, cum Patribus Concilii Sinuessani, Papam sibi & judicem & reum esse; immo non tam sibi, quàm Ecclesiæ & Christo, cujus Vicarium agit; cum etiam jure humano cautum sit, judicem cognoscere an sua sit jurisdictio *L. si quis ex aliena ff. de judic. 2. ff. si quis in jus vocatus c. super litteris.* quod maximè verum habet in Principe Supremo, qualis est ille cui dictum est: *Super hanc Petram edificabo Ecclesiam meam.*

§. IX.

Solum Pontificem Romanum esse Vicarium Christi, universalis Ecclesiæ Caput, & Episcopum; ex quibus manifestè deducitur, esse supra Concilium, eoq; Majorem.

Summaria.

1. *Papa Vicarius Christi; ergo major Concilio.*
2. *Papa caput Ecclesiæ universalis; ergo major, & altioris auctoritatis, quàm Concilium.*
3. *Papa Pastor & Episcopus Ecclesiæ universalis; ergo major Concilio.*
4. *Respondetur ad objecta.*

I.

Non hinc telam retexemus toties à Catholicis scriptoribus contra hæreticos textam; sed instituti memores ex principiis, quæ Catholici omnes admittunt, Pontificem Romanum Concilio eminere ostendimus.

Imprimis ergo certum est, nec integrâ fide negari potest, Summum Pontificem esse proximum & immediatum Christi Vicarium, eumque in Christi Ecclesiâ supremam habere potestatem, adeò ut propositio